

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Redactor: ION RAȚIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pițic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stoianovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare part. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Salarizarea corpului didactic primar.

După închiderea sesiunii parlamentare trecute se zvonia, că proiectul de armonizare a salariilor funcționarilor publici nu va ajunge în discuția parlamentului de cât la toamnă. Zvonul acesta, care neliniștea pe funcționari, nu s-a adevărit. Nu pentru că proiectul din sesiune de prezinte se găsește tocmai în discuția camerei din actuala sesiune extraordinară a parlamentului. Și e bine, că s-a făcut așa. Situația precară a funcționarilor reclama ca să se voteze de urgență acest proiect, care oricum e alcătuit totuși va spori cu *ceva* actualele salarii ale funcționarilor. Și asta *deocamdată* totuși e mai bună, decât chiar nimica.

Nu știm ce modificări va suferi proiectul armonizării salariilor, dar totuși am crezut nimerit să arătăm care este situația ce se creiază corpului didactic primar prin noul proiect de lege. În acest scop publicăm tabloul de mai jos din care se poate vedea cari sunt salariile primite acum de corpul didactic primar precum și cele ce sunt propuse prin noul proiect de lege. Salarul este calculat pentru un învățător căsătorit, cu un copil.

FUNCTIUNEA					Tip de salariu	Salariu primitor la 1 Ianuarie 1927	Retribuți- une primi- toare după legea ar- monizării
A. Invățământul primar							
Invățător ajutor f. gr.	—	—	—	—	2	2.368	3.050
" " 1 "	—	—	—	—		2.690	3.450
" " 2 "	—	—	—	—		2.905	3.860
" " 3 "	—	—	—	—		3.118	4.270
" " 4 "	—	—	—	—		3.338	4.680
Invățător provizoriu f. gr.	—	—	—	—	3	2.880	3.390
" " 1 "	—	—	—	—		3.185	3.830
" " 2 "	—	—	—	—		3.440	4.280
" " 3 "	—	—	—	—		3.755	4.720
" " 4 "	—	—	—	—		4.280	5.170
Invățător definitiv f. gr.	—	—	—	—	4	2.910	3.600
" " 1 "	—	—	—	—		3.250	4.120
" " 2 "	—	—	—	—		3.550	4.640
" " 3 "	—	—	—	—		3.800	5.160
" " 4 "	—	—	—	—		4.100	5.780
" " 5 "	—	—	—	—		4.395	6.200
" " 6 "	—	—	—	—		4.935	6.720
Invățător gr. II f. gr.	—	—	—	—	5	3.376	3.880
" " " 1 "	—	—	—	—		3.635	4.450
" " " 2 "	—	—	—	—		3.990	5.020
" " " 3 "	—	—	—	—		4.345	5.600
" " " 4 "	—	—	—	—		4.700	6.170
" " " 5 ă "	—	—	—	—		5.065	6.740
" " " 6 "	—	—	—	—		5.440	7.310
Invățător gr. I f. gr.	—	—	—	—	7	4.894	5.240
" " " 1 "	—	—	—	—		5.427	6.160
" " " 2 "	—	—	—	—		6.071	7.090
" " " 3 "	—	—	—	—		6.766	8.010
" " " 4 "	—	—	—	—		7.543	8.940
" " " 5 "	—	—	—	—		8.275	9.860
" " " 6 "	—	—	—	—		8.868	10.790
" " " 7 "	—	—	—	—		9.379	11.715

Observare: a). Retribuțiunile învățătorului-ajutor, provizor, definitiv, și înaintat gradul II. au fost calculate pentru categoria de localitate rural în ambele cazuri:

b) Retribuțiunile învățătorului gr. I (institutor), maestrului neasimilat și profesorului secundar s'au calculat pentru categoria de localitate urban, II după legea armonizării și cu scumpetea 750 și chiar 25 la sută, pentru salariile dela Ianuarie 1927:

c) Cu începere dela aplicarea noiei legi, nu se vor socoti pentru membrii corpului didactic decât un număr de 5 gradiții, desființându-se pe viitor gradul VI și VII.

Din momentul aplicării acestei legi, nu se va mai putea aplica nici unui membru al corpului didactic altă gradație decât cea de vechime.

Prima gradație se va plăti membrului din corpul didactic după 5 ani dela obținerea definitivă în funcțiune, iar celelalte 4 după intervale de câte 5 ani.

d) Cei dintre membrii corpului didactic, cari la punerea în aplicare a prezentei legi primesc vreuna din aceste gradații suplimentare (V-VII) își vor păstra acest drept câștigat.

Tot „Astra“*

De ce ne e tema predilectă „Astra“ și cei dela „Astra“ poate nici nu ne încreastă? Pentrucă noi am înființat cel puțin 500 de cercuri culturale, le-am dat putere din puterea noastră, sub egida lor am cutreerat toate satele, am intrat și în cel mai ascuns și pitit sătuc și am dus cuvântul nostru sătenilor, am căutat să-i însuflețim, să-le ridicăm moralul.

Fiecare sat l-am văzut de 4—5 ori, socotiți conferințele și ies mii de cuvătări, Cu drept cuvânt și cu fruntea sus spunem răspicat că noi suntem, bazați pe fapte, nu pe vorbe, cea mai mare putere culturală din țară.

Este tocmai partea de muncă a „Astrei„ care e ajutată pentru scopurile ei de către stat cu sume însemnate. În drumurile noastre foarte rar ne-am întâlnit cu trimișii „Astrei“ și vedeți, dupăce noi am îndeplinit și îndeplinim tocmai munca, care o vrea „Astra“ voim să canalizăm cercurile noastre culturale spre „Astra“

Vom primi directive, organizare, împrăștiare, dar și noi

*) Vezi și articolul din Nrul nostru precedent.

în sânul „Astrei“ am putea scutura somnolența (ierțe mi-se cu-vântul și îl retractez imediat ce se poate dovedi contrariul) de acolo.

Nu privim lucrurile din spirit îngust de materialism, dar ne gândim, că ajutați și bănește munca noastră, prin noi eforturi, ar putea să câștige în calitate și intensitate, ceace ar fi în câștigul sătenilor.

Indemn pe toți învățătorii și învățătoarele să se înscrie membrii la „Astra“ cotizați a anuală e minimală și miile de învățători, cari se vor prezenta la viitoarea adunare generală vor impune țării întregii, și la o viitoare schimbare de comitet jumătate din numărul membrilor vom ști să-i alegem dintre noi tocmai pentru desăvârșirea celor de mai sus.

Astăzi nu știm dacă este vr'un învățător în comitetul central al „Astrei“. De ce tocmai noi să lipsim, cari suitem cei mai harnici propagandiști culturali.

Cu însuflețirea, cu care ne-am prins la munca în sânul cercurilor culturale, să ne îndreptăm privirile către „Astra“ să ne fixăm în organizația ei cu gând curat de-ai duce ținta spre realizare.

Toma Cocișiu.

Rugăm toate redacțiile revistelor învățătoarești să reproducă acest articol „Amicul Școlii“

Lección practică din Istorie.

Predată la cl- V. dela școala primară din Sebeșei cu ocazia conferinței de plasă, ținută în Sebeș în ziua de 26 Martie 1927.

Mircea cel Bătrân.

unitatea a II-a

Pregătirea. Ascultarea lecției precedente (unitate I. din lecția Mircea cel Bătrân) Cu cine a vut Mircea lupte? Ce aveau de gând Turcii? Ce credeți se vor fi liniștit după lupta avută cu Mircea.

Ținta. Azi vom învăța celelalte lupte ce le-a mai purtat Mircea cu Turcii.

Predarea. Văzând creștinii că Turcii se întăresc tot mai mult în Europa s'au hotărât să se unească cu toți și să plece contra lor, era doar în primejdie întreagă creștinătatea. Astfel se uniră toți creștinii din apus Francezii, Englezii, Germanii, Ungurii, Românii și Italienii, numărul armatei creștine s'a ridicat cam la 100,000 de mii, erau toți bine înarmați, Francezii erau înbrăcați numai în fier și aveau o mulțime de tunuri. Ostașii ro-

mâni nefiind obișnuiți cu astfel de arme, când ajungeau să împuște cu câte un tun de bucurie se spune ca le umpleau așa de tare că un tun a și plesnit omorînd mai mulți Români. Armata creștină s'a îndreptat spre *Nicopole*.

Înainte de a începe lupta s'au hotărît care să meargă în frunte, Mircea zicea să-l lase pe el în frunte, Ungurii erau de aceeași părere căci știau că Mircea cunoaște apucăturile lor. Francezii însă ziceau că lor li se cuvine cinstea să fie cei din îai, dacă nu-i lasă pe ei atunci mai bine se întorc înapoi. Această cinste a plătit-o însă scump, căci necunoscând viclenia turcească au căzut în cursă și-au fost omoriți până la unul. În tim când creștinii se îndreptau spre *Nicopole* sultanul Turcilor era la Constantinopol, repede a părăsit Constantinopolul și-a venit să întimpine armata creștină. Turcii și-au făcut întărituri puternice și în dosul întăriturilor a fost așezată partea cea mai mare a armatei, o mică parte a trimis-o mai înaite să înceapă lupta cu creștinii. Francezii văzându-se față în față cu armata turcească s'au repezit cu furie asupra lor, Turcii s'au prefăcut că fug Francezii s'au luat după ei când au ajuns în fața întăriturilor o parte din Turci iau atăcat din față, alții din dos, fiind astfel Francezii zdrobiți. Creștini fură astfel învinși la *Nicopole*. După lupta de la *Nicopole* cu mai multă îndrăsneală sultanul veni din nou în țara românească își inchipuia că acum va zdrobi cu totul pe Mircea. Mircea repede și-a pregătit o armată și a așteptat pe Turci la *Rovine*. Aici s'au luptat Români f. vitegește și le-a dat Turcilor așa o bătaie cum nu mai căpătaseră.

După lupta de la *Rovine* s'a gândit Mircea c'ar fi mai bine să încheie pace cu Turcii, știa el că ei nici când nu se vor liniști și se gândea că acum când i-a bătut pe Turci va încheia pace așa cum el vrea și nu cum vreau Turcii. Mircea se obligă să le dea Turcilor 3000 galbeni în schimb ei nu mai aveau dreptul să se amestece în treburile țării românești.

Mircea în timpul domniei sale s'a îngrijit și de treburile lăuntrice ale țării căci știa el că liniștea e mai de folos pentru țară de aceia pleca la războiu numai atunci când era silit. S'a mai îngrijit și de înaintarea comerțului, oameni pe acelea vremuri nu se prea ocupau cu comerțul căci trebuiau să plătească vămuri mari, Mircea a hotărît să nu se mai plătească atâta vamă. Mircea în timpul domniei sale a făcut și-o mulțime de biserici și mănăstiri ce-a mai frumoasă mănăstire zidită de el a fost mănăstirea *Cozia* aci a și fost înmormântat.

Prof. națională, Despre cine am învățat noi azi? Cine a fost Mircea? Cu cine a purtat Mircea războaie? Unde s'a luptat cu Turcii? Care din aceste lupte la-a purtat în țară? Ce ziceau toți creștinii (c'ar fi bine să facă Mircea) când au auzit cu ce armată groaznică vine *Baiazed*? Mircea de ce nu a voit să se supună? Așa dar cum era el? (îndrăsnet). Cum s'a luptat Mircea la *Rovine*? Prin ce a putut învinge pe Turci? Așa dar cum era el?

(viteaz) Pe lângă îndrăsneală, și vitegie ce l-a mai ajutat mult pe el în războaie? Ce făcea înainte de a începe o luptă? (Chibzuia bine unde și cum ar putea mai ușor învinge.) Care a fost cea din urmă luptă? Cine a învins la Rovine? Cu toate că a învins pe Turci ce s'a hotărât să facă? (să incheie pace) De ce s'a gândit să incheie pace? Așa dar cum era el? (intălepti). De ce s'a mai îngrijit Mircea în timpul domniei sale? De ce a căutat atât de mult să-și întărească țara? Ei bine dacă a știut Mircea că liniștea aduce mai mult folos țării de ce a purtat atâtea războaie? A fost el silit său nu să lupte? Ei bine dar Turci luptau tot din nevoie? Cei indemnă pe ei mereu să lupte?

Asocierea. Acum copii să facem noi o mică asemănare între aceste două popoare. Cum erau Turcii? De ce căutau ei mereu să cucerească? (Ca să trăiască din munca popoarelor supuse) Ce le plăcea lor? (trândăvia) Mai cunoașteți alte popoare cărora le plăcea trândăvia? Pe lângă lacomie ce-i mai indemnă pe Turci să lupte mereu? Fiindcă umbla mereu după mărire cum erau ei? (mândri îngâmfăți) De ce erau ei mândri? Cuni se credeau ei? (foarte viteji) Ei se țineau vitej în fond însă erau f. fricoși. Ce poezie am învățat noi în care am putut vedea cât de vitej erau Turcii? Despre cine se vorbește în poezia „Curcanii”? Ce a zis sultanul către Halim Pașa când i-a spus că se luptă cu curcanii? Dar când a văzut în fața lui soldații curcanii? Așa dar ce putem vedea de aici? Și acum copii să ne întoarcem la poporul românesc cum ni se înfățișează? (Ca un popor modest răbdător) Ați ști să-mi spuneți de ce e poporul românesc răbdător și umilit? (Așa-i firea românului ș'apoi l'au mai făcut și năcazul și durerile ce i-au dat mereu peste cap. Român în viață a avut parte mai mult de dureri decât de bucurii. Ce credeți voi este omul dator să sufere și să rabde în viață sau nu? Cine ne-a dat nouă cea mai vie pildă de răbdare? Prin ce ne-a arătat nouă Isus că suntem datori să răbdăm? De ce a suferit Isus atâtea? Era el dator să sufere? Isus n'a fost dator să sufere și tot a suferit pentru omenire atunci cu atât mai vartos vom fi noi datori să suferim pentru binele nostru. Ce credeți voi D-zeu nu răsplătește pe cel ce știe să rabde pe cel umilit. Pe noi Românii răsplătitunea D-zeu fiindcă am răbdat am fost umiliți? Așa dar ce face D-zeu cu cei umiliți? Dar Turcii cum au fost? Care a fost răsplata truții lor? Așa dar ce face D-zeu cu cei mândri? Ce învățătură am putea scoate noi de aici? Vă aduceți aminte de cuvintele din sf. Scriptură?

Sistemizarea. Tot cel ce se înalță smeriseva și cel ce se umilește înălțaseva.

Aplicarea. Dacă D-zeu ne-a ajutat să ne înălțăm să fim și noi liberi ce datorii avem? Față de cine avem noi în primul rând datorii. Față de D-zeu și față de cei ce s'au jertfit pentru patrie? Ce datorii avem față de D-zeu? Ce datorii avem față de eroii, cari s'au jertfit pentru patrie? Ce datorii putem avea față

de cei morți? Ce datorii avem față de urmașii lor? Pe lângă toate aceste datorii, mai avem o sfântă datorie și față de țară? Care-mi poate spune ce datorie avem față de țară.

În aplicare se mai citește poezia „Mircea și Baiazid”

Maxima scoasă în sistematizare se scrie la ora de caligrafie.

Una din luptă se descrie la compuneri.

Poezia se va trata la ora de memorizare.

Hortensia Hința.

învățătoare—Sebeșel.

Partea oficială.

No. 1637—1927

Vă trimitem în copie circulara Casei Școlilor No. 17818—1927, privitoare la cursurile de perfecționare a învățătorilor.

„Cursurile de perfecționare, organizate de Ministerul Instrucțiunii împreună cu Casa Școlilor, pentru învățătorii titulari, aleși din întreaga țară, se vor ține anul acesta tot la Școala Normală din Deva (județul Hunedoara) și vor dura 6 săptămâni (5 Iulie—15 August)

„La aceste cursuri se predau: *lucrări manuale, desen, muzică, educație fizică, îndrumări asupra principalelor obiecte din inv. supra primar și pregătire pentru propaganda culturală.*

„Învățătorii și institutorii cari doresc a se înscrie trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni: a) *Să fi titulari*; b) *perfect sănătoși*; c) *conduită morală ireproșabilă*; d) *să aibă atitudini reale pentru lucrări manuale și muzică*; e) *cu un început, sau posibilitatea de a înființa un atelier școlar*; f) *obligația de a urma întregul program al cursurilor și pe toată durata fără întrerupere*; g) *să nu mai fi participat la alte cursuri*; h) *cel ales, în urma înscrierii, va fi răspunzător în caz de neprezentare.*

„Dintre ce înscriși, se vor alege de către D-nii inspectorii și revizorii atâția învățători câte locuri sunt destinate pentru fiecare județ.

„La lucrările manuale se vor preda următoarele specialități: 1) *Tâmplăria*; 2) *Impletituri de răchită (nuele)*; 3) *Impletituri de paie, papură, rafie și confecționare de mățuri*; 4) *Frânghieria*; 5) *Dogăria*; 6) *Rotăria*; 7) *Tinchigeria*; 8) *Lucrări în fier rece și lăcătușeria. Acestea se predau dimineața câte 4—5 ore zilnic.*

„9) *Cartonajul*; 10) *Modelajul*; 11) *Sculptura în lemn*; 12) *Impletituri din pănuși de porumb*; 13) *Impletituri de sfoară, obiecte de pescuit*; 14) *Impăiatul animalelor și conservarea lor pentru muzeul școlar*; 15) *Confecționarea aparatelor de fizică și chimie, prevăzute în programa analitică a învățământului supra-primar. Acestea din urmă se predau după prânz câte 1¹/₂—2 ore zilnic.*

„Fiecare învățător, după materialele ce le are la îndemână în regiunea respectivă, își va alege o specialitate (1—8) pentru orele de dimineață și alta (9—15) pentru orele de după prânz.

„Inscrierile la aceste cursuri se fac la revizoralele respective până la 20 Mai, arătând exact comuna și județul, specialitățile alese, obligația pe propria răspundere de a fi exact la începerea cursurilor și că va urma fără întrerupere întregul curs.

„Se pot înscrie și organe de control, în special revizorii de cl. II, mai ales inamovibili, în aceleași condițiuni ca și învățători. Aceștia, după terminarea cursurilor, vor avea controlul atelierelor și dexterităților în întregul județ.

„Învățători aleși vor avea locuința și hrana gratuite în internatul școlael. Cei care-și aduc familia, o fac pe cont propriu.

„Cursurile se încep exact în ziua de 5 Iulie, învățătorii aleși trebuie să fie prezanți la această dată.

„Vor aduce ei următoarele obiecte: Albituri de pat, o pernă, pătură de învelit, tacâmuri de masă (cuțit, furculiță, lingură, linguriță, șervet), un șorț atelier, compas, dublu-decimetru, caete de însemnări și crochiuri, costumul național pentru diferite manifestări culturale, instrumente muzicale (cei cari au), cei cari vor urma secția împăiatului să aducă piei de diferite animale, iar vânătorii buni, cu autorizație în regulă câte o armă: cei cari vor urma împletiturile de paie, câte un mănunchi, de paie alese (diametru de un dm.).

„Nimeni nu poate veni la aceste cursuri fără un ordin special de prezentare din partea Ministerului.

„Cursurile vor fi conduse de Dmnul Inspdctor N. Saxu.”

Rev. M. Sasu.

Mulțumesc călduros și pe această cale tuturor colegilor, prietenilor și cunoscuților, cari au participat la înmormântarea regretatului meu părinte, ori m-au condolat în scris cu prilejul acestui caz trist.

Revizor școlar : M. SASU.

Posta Redacției. Dnei A. P. în A. I. Poezia trimisă e nepublicabilă. Dlui I. M. în F. Voind a incunjura polemicile inutile și neplăcute regretăm, dar nu Vă putem publica articolul ce ne-ați trimis.